

Posudek bakalářské práce:

Vojtěch Homolka, Zachycení každodenního života ve spisech Čechů cestujících v pozdním středověku a raném novověku na Blízký východ, ÚČD 2008, 51 ss.

V. Homolka si položil ve své bakalářské práci otázku, jak vypadala každodennost středověkého a raně novověkého cestovatele do Svaté země. České prostředí 15.-16. století není bohaté na cestovatelskou literaturu, dochované cestopisy byly již proto vícekrát předmětem zájmu jak historiků tak literárních vědců. Přesto nejsou stále plně vyčerpány jako historický pramen, neboť většina autorů se omezila na popis průběhu cesty a všimla si zajímavých mimořádných událostí. Střízlivá a systematická analýza cestovatelských zápisků z různých úhlů pohledu je proto žádoucí.

Autor se zaměřil na několik vybraných otázek: způsob stravování, ubytování, hygiena, zábava, vnímání nebezpečí na cestách a pohled na domorodce a jinověrce. Jako podklad své analýzy použil šest cestopisů vzniklých v rozmezí zhruba jednoho staletí. Jedná se o poměrně dlouhý časový úsek, přesto autor konstatoval, že nelze na daném materiálu sledovat vývoj zkoumaných otázek v čase, a rozhodl se proto, nevím zda oprávněně, pro pojmání všech cestopisů jako jednoho souboru, kterým dokumentuje dané otázky (s. 6).

Po krátkém úvodu, který načrtává koncepci práce, následují drobné medailony jednotlivých cestopisců, obsahující také informaci o dochování jejich děl a edicích. Jsou jedinou informací o dosavadním stavu bádání, což není dostačující. Otázkou dochování textů a případnými problémy z toho plynoucími se autor nezabýval a spolehl se na vybrané edice. Práce postrádá vysvětlení, podle čeho edici volil, případně v čem se opakovaná vydání liší. Po medailonech následuje jako vstup do hlavní části práce kapitola mapující situaci na Blízkém východě, založená na základní v češtině dostupné literatuře.

Výklad o cestovatelské každodennosti je napsán čtivě a přináší zajímavé postřehy. Žádoucí by byla hlubší reflexe dosavadního bádání a obsažnější formulování výsledků výzkumu. Autor postupoval pečlivě a systematicky, připravil si tak dobrý základ pro další práci s tímto materiálem. V rámci bakalářské práce nemohl např. provést komparaci českých cestopisů se soudobými díly zahraničními. Bude proto možné na dosavadní výsledky navázat a pokračovat v dalším zpracování tématu.

Bakalářská práce V. Homolky je opatřena seznamem pramenů a literatury, poznámkový aparát je náležitě zpracován. Celkově práce dokládá schopnost autora pracovat s prameny a splňuje nároky kladené na bakalářskou práci. Doporučuji ji proto k obhajobě s velmi dobrou klasifikací.

dr. Blanka Zilynská

Průběh 9.9.2008